

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Oslo politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:
23/44199

Dato:
23.03.2023

Hørings svar fra OPD - Maktmiddelutvalget

Innledning

Oslo politidistrikt (OPD) har gitt skriftlige innspill og presentasjon til utvalget i deres arbeid med rapporten.

Drøfting

Vi har delt opp OPD sitt svar ut fra de spørsmål som POD ønsker særlig tilbakemelding på. I tillegg har vi noen bemerkninger utover nevnte problemstillinger.

1. Endring i politiloven §6 og politiets bruk av maktmidler mot barn

OPD mener at det må utvises varsomheten i forhold til en for detaljert regulering av politiloven (pl.) § 6. Dagens bestemmelse begrenser politiets mulighet til å bruke makt til de situasjonene hvor dette er nødvendig, forsvarlig og forholdsmessig. Dersom det er aktuelt å bruke makt mot barn, vil vurderingene skille seg fra situasjoner hvor makt vurderes brukt mot voksne. Det ligger i forholdsmessighetsvurderingen, jf. kapittel 4.2. og 4.4 i utvalgets rapport. Det vil bli en vurdering i den konkrete situasjon hvor det er grunnleggende forståelse i politiet for at det skal benyttes minst mulig makt.

Politiets bruk av makt skjer ofte i alvorlige situasjoner hvor vurderingene må gjøres raskt. Det kan være vanskelig å kunne vurdere om den som utover alvorlig vold er 17 eller 18 år. Det er således en forskjell mellom utøvelse av makt og bruk av tvangsmidler. Ved bruk av tvangsmidler har politiet en bedre mulighet til å foreta en helhetsvurdering. OPD opplever en utfordring med ungdom (barn) som gjentatt begår grov voldskriminalitet med bruk av våpen, og hvor ofrene ofte er barn. Vår beskrivelse av virkeligheten gjenspeiles også i Politiets trusselvurdering for 2022, som peker på at det «forventes at antall voldshendelser blant mindreårige vil øke, og gutter vil være ansvarlig for de fleste av disse hendelsene». Ifølge trusselvurderingen begås det stadig mer vold blant mindreårige i Norge, og mange av

Oslo politidistrikt

aktørene er i alderen 14–17 år. Ifølge trusselvurderingen er de fleste gutter, men det er også en økning i voldshendelser mellom jenter. Det fremgår videre at det er registrert en økning i antall saker med mange unge gjerningspersoner i samme voldshendelse. En presisering i pl. § 6 slik utvalget foreslår, vil lett kunne bli en bestemmelse som primært får betydning når man i ettertid skal vurdere politiets maktbruk. I akuttsituasjonen kan det være vanskelig å identifisere den det brukes makt mot som barn.

Det er generelt god kunnskap om at det skal tas særlige hensyn til barn i politiet. Det er utarbeidet nasjonale retningslinjer i regi av POD som omhandler politiets møter med barn. Arbeidet er bygd på den barnefaglige veilederen til Politiets utlendingsenhet. Det er viktig at retningslinjene integreres i undervisningen ved Politihøgskolen, og vi vil også understreke behovet av å få kunnskapen og perspektivene inn i den årlige treningen for innsatspersonell. Vi vil her anføre viktigheten av å operasjonalisere nasjonale retningslinjer til praktisk politiarbeid i møte med barn. Retningslinjene kan for enkelte oppleves som teoretiske og langt fra det praktiske arbeidet i hverdagen. Flere politidistrikt er i ferd med å utarbeide lokale instruksjoner som nettopp gjør dette, og som tar opp i seg hovedlinjene i de nasjonale retningslinjene. Oslo politidistrikt ferdigstilte sin instruks i desember 2022.

Dersom det skal tas inn en konkret presisering i pl. § 6, er det viktig at terskelen for maktbruk ikke blir høyere. Det følger av både internasjonale og nasjonale rettsavgjørelser at barnets beste er et grunnleggende, men ikke avgjørende hensyn i en totalvurdering. Formuleringen som eventuelt benyttes må reflektere dette, slik at politiets mulighet til å beskytte ofre ikke overskygges av hensynet til gjerningspersonen(e). Ordlyden må gi en reell merverdi i forhold til hva som er praktisk mulig dersom det skal tas inn en særlig presisering i pl. § 6.

2. Politiets bruk av maktmidler mot andre sårbare grupper

Utvalget har påpekt at det mye å hente i et tettere samarbeid mellom helse- og omsorgstjenestene og politiet, og det er Oslo politidistrikt enig i. Det er flere politidistrikter som har inngått samarbeidsavtaler med sine lokale helseforetak enn Vest pd, som fremhevet i rapporten, herunder Oslo politidistrikt, Innlandet politidistrikt og Sør-Vest politidistrikt med sine lokale tilpasninger. Utvalgets funn om manglende samhandlingsrutiner mellom helse og politi i Norge er mangelfull. Utvalget burde ha innhentet informasjon fra alle politidistrikter før de uttalte seg om svikt i systemet.

Utvalget drøfter funnene fra Ukom-rapporten, og skriver i forbindelse med dette på side 148:

"Maktmiddelutvalget er også usikre på om det er en hensiktsmessig løsning å gjøre psykiatrigruppen i Oslo politidistrikt til et nasjonalt kompetansesenter. Utvalget har forstått det slik at psykiatrigruppen primært jobber med konkrete saker og personer, og at de dermed ikke er et kompetansesenter per se. Dersom gruppen gjøres til et nasjonalt kompetansesenter, må nok mandatet endres noe. Utvalget er usikre på om dette er hensiktsmessig. Utvalget er imidlertid ikke fremmed for tanken på å etablere et nasjonalt kompetansesenter som kan gi råd til politidistriktene om deres håndtering av sårbare grupper, men det kan hende at et slikt kompetansesenter hører bedre hjemme andre steder, for eksempel Politidirektoratet eller Politihøgskolen".

Maktmiddelutvalget har ikke vært i kontakt med psykiatrigruppen i Oslo politidistrikt og det er av den grunn behov for å kommentere Maktmiddelutvalgets forståelse av psykiatrigruppens arbeidsoppgaver og mandat.

For det første er viktig å presisere at det ikke har vært tale om å legge et kompetansesenter til psykiatrigruppen, slik som utvalget har forstått det. Oslo politidistrikt har foreslått at et nasjonalt kompetansemiljø legges til psykiatrigruppen i Oslo. Nasjonale kompetansemiljøer bør legges til eksisterende fagmiljøer med høyt spesialisert kompetanse. Slik kompetanse er allerede å finne i psykiatrigruppen, som har over flere år jobbet i skjæringsfeltet mellom politi og psykiatri i tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Dette samarbeidet er forankret i en samarbeidsavtale mellom politimesteren i Oslo og de fem helseforetakene innenfor distriktets krets. psykiatrigruppen har som følge av det tverrfaglige samarbeidet opparbeidet en kompetanse i skjæringsfeltet mellom politi og psykiatri som ikke finnes andre steder, hverken i helsevesenet eller for øvrig i politiet.

Mennesker med kognitive funksjonsnedsettelse

OPD kan ikke se at mennesker med kognitive funksjonsnedsettelse er omtalt i rapporten. Et innspill er derfor å utvikle nasjonale retningslinjer for politiets møter med denne gruppen på lik linje med retningslinjer for møtet med barn. Vi viser til Nordlandsforskning sin rapport om mennesker med kognitive funksjonsnedsettelse i møte med strafferettspleien fra 2018, som belyser utfordringer i å møte denne gruppen på en hensiktsmessig måte. Personer med psykisk utviklingshemming tilhører også en sårbar gruppe i møte med politiet og spekeret er stort. De samme hensyn gjør seg gjeldene for barn og personer med alvorlig psykisk lidelse, gjør seg gjeldene overfor personer med psykisk utviklingshemming.

3. Spyttbeskytter

OPD registrerer at det foreligger lite faglig grunnlag for å vurdere nødvendigheten og forholdsmessigheten av politiets bruk av spyttbeskytter. Vi ser mulige helsefaglige utfordringer ved bruk av spyttbeskytter, men på den andre siden vil bruk av spyttbeskytter redusere politiets behov for å bruke mer fysisk makt. Vi er enig i at det vil være hensiktsmessig å avvende den helsefaglige rapporten om bruk av spyttbeskytter, slik at man får et bedre grunnlag for å vurdere bruk av spyttbeskytter både som makt- og beskyttelsesmiddel.

4. Endringer i dagens regulering av politiets maktbruk i nødvergesituasjoner

Maktmiddelutvalget anbefaler i rapporten at det utredes om det bør foretas endringer i dagens regulering av politiets maktbruk i nødvergesituasjoner, herunder om politiets maktbruk i sin helhet bør reguleres i politiloven. OPD vil fraråde en slik tilnærming. Politiet har en handlingsplikt i situasjoner hvor andres liv og helse er truet, og ansatte med politimyndighet har en plikt til å gripe inn også på fritiden. Pl. § 6 med underliggende instruks fastsetter de generelle prinsippene som gjelder der hvor politiet utøver makt for å kunne beskytte

samfunnet eller den enkelte borger. Nødvergebestemmelsen i straffeloven har til dels et annet formål hvor tjenestepersonens mulighet til å forsvare seg selv gir noe videre rammer enn pl. § 6. Det bør ikke bli slik at lovverket gir politiansatte en svakere rett til å utøve nødverge enn andre, spesielt sett i lys av plikten til å tre inn i farlige situasjoner. Den beskyttelse enhver har ved utøvelse av nødverge må også gjelde for politiet.

5. Rapporteringsrutiner

OPD støtter utvalget i at bedre rapporteringsrutiner ved bruk av makt bør etableres. Det må imidlertid bli nasjonale rutiner, og OPD tror at norsk politi vil være best tjent med en modell tilsvarende den som benyttes i Danmark. En britisk modell vil skape mange tvilstilfeller da den er meget omfattende, og det er usikkert om det vil gi riktig informasjon. En nasjonal rutine bør etter vårt syn omfatte bruk av; skytevåpen, sprengvåpen, slag og spark, bruk av langkølle og teleskopbatong, bruk av pepperspray og gassvåpen, samt bruk av elektroshokkvåpen (ESV).

6. Maktmiddelråd

Utvalget anbefaler at det opprettes et eget maktmiddelråd. OPD er usikre på om det vil være en god løsning. Det er mange ulike revisjoner, ombud og organisasjoner som jevnlig kontrollerer politiet. Vår erfaring er at kvaliteten på vurderinger fra slike råd avhenger av sammensetning og kunnskap/kompetanse. Dersom det er behov for et slikt råd, anbefaler OPD at man følger den britiske modellen og gir oppgaven til spesialenheten. De har den fagkompetanse og erfaring som tilsier at helheten i samfunnsoppdraget best blir ivaretatt, og det vil etter vår oppfatning være hensiktsmessig å styrke dette fagmiljøet, fremfor å opprette nok et råd.

7. Innspill til bevæpningsmodell og andre alternative løsninger, samt komme med innspill til rapporten generelt

Utvalget har gjort en grundig jobb med å sjekke ut og beskrive mulige bevæpningsmodeller. OPD registrerer at utvalget har valgt å fokusere på to modeller; dagens modell med fremskutt lagring i kjøretøy og en modell som innebærer generell bevæpning. OPD støtter denne utvelgelsen. Hvis OPD allikevel skal mene noe om de øvrige bevæpningsmodellene, så er det pkt. 9.4.4 som beskriver geografisk differensiering som kan være et alternativ. Det må imidlertid for vårt vedkommende gjelde hele distriktet, og det vil da i praksis bli det samme som generell bevæpning.

OPD mener etter en totalvurdering at den bevæpningsmodellen som vil ivareta beredskapen, sikkerheten for tredjeperson og HMS for egne mannskaper best er *generell bevæpning*.

Begrunnelsen for at OPD ønsker generell bevæpning, er basert på følgende momenter:

a. Trusselbildet - terror og etterretning.

OPD legger til grunn gjeldende trusselvurderinger fra PST som beskriver et trusselbilde som stadig er i endring. Kort tid før angrepet i Rosenkrantz gate 25.06.22, ble trusselnivået på islamistisk terror nedjustert. Etter den tragiske hendelsen hvor to personer ble skutt og drept,

og som en konsekvens av etterforskning og etterretning i saken, ble trusselnivået igjen oppjustert. Dette viser kompleksiteten og utfordringene med å vurdere trusselbildet både nasjonalt og globalt.

OPD legger til grunn at trusselen ikke vil bli nedjustert i nærmeste framtid. OPD vil stå i et krevende trusselbilde hvor vi som hovedstad særlig må ta hensyn til store folkeansamlinger og at politiet anses som et legitimt mål. En innføring av generell bevæpning vil sannsynligvis ikke kunne forhindre terror, men den vil kunne ha klar liv- og skadebegrensende effekt, mer om dette under pkt. c. Det vises for øvrig til brev fra POD til Justisdepartementet i forbindelse med opphør av generell bevæpning av 8.3.23 der trusselnivå MODERAT beskrives som den "nye normalen."

b. Konfliktbildet i OPD.

Konfliktbildet i OPD er en samlebetegnelse på gjengmiljøene og kriminelle nettverk som distriktet håndterer i det daglige. Dette bildet er krevende da det er mange konfliktlinjer å forholde seg til, stadig nye konflikter som dukker opp og at konfliktbildet ofte omhandler personer som har vært involvert i svært alvorlig kriminalitet. Flere har vært involvert i mange av de alvorlige hendelsene de siste årene, og all etterretning tilsier at de har god tilgang på skyte- og stikkvåpen. OPD er ferd med å organisere en samlet innsats i det som defineres som "utsatte områder". Her vil det bli iverksatt tiltak mot personer som inngår i konfliktbildet. Ofte blir det gitt bevæpningsordre grunnet alvorligheten på oppdragene samt historikken på de involverte personene. Dette er beskrivende for trusselbildet og helt nødvendig for å løse disse oppdragene, men vi frekventerer daglig i disse miljøene gjennom patruljetjeneste, oppsøkende tjeneste og spaning. Dette utføres i dag som ubevæpnet tjeneste hvor man ofte er ute av bil (trygghetsskapende fotpatrulje), og dermed forhindret fra å bevæpne seg via fremskutt lagring i kjøretøy.

c. Responstid og responskvalitet.

Politiet blir målt på responstiden på alvorlige og tidskrisiske oppdrag. Vi vet at tidsbruken på enkelte oppdrag er helt avgjørende for å kunne redde liv og hindre alvorlig skade. Her teller sekundene.

Like viktig som responstiden er responskvaliteten, som beskriver hva med og hvordan politiet faktisk kan løse det konkrete oppdraget. Det gjelder både antall patruljer, IP-kategorisering, men ikke minst hvilke verktøy patruljene faktisk har tilgang til. Her vil umiddelbar tilgang til skytevåpen være helt avgjørende da de vi står overfor både har kapasitet og intensjon om å skade politi og tredjeperson. Dette fungerer når det er gitt bevæpningsordre på konkrete oppdrag. Da vil bevæpningen være en del av utførelsen og politiet kan møte trusselen mye mer direkte enn om de er ubevæpnet. Tiden det tar å bevæpne seg vil variere, men det påregnes at man må bruke to minutter før våpenet er klart til bruk. Mannskapets fokus på å bevæpne seg vil også gå ut over muligheten til mentale forberedelser, observasjon og fortløpende oppdragsdialog for å få en felles situasjonsforståelse. Det å bevæpne seg under utrykning i en hektisk meldingstjeneste kan også være stressutløsende. OPD vil bemerke at det i hovedstaden ofte er veldig kort utrykningstid fra oppdrag blir meldt på samband til patrulje faktisk er på stedet. Her vil tidsfaktoren til tider være så kort at vi snakker om sekunder. Bevæpningshåndteringen vil i seg selv kunne bidra til lavere responskvalitet og økt

responstid da patruljene faktisk må stanse kjøretøyet for å bevæpne seg før de kan kjøre frem og iverksette tiltak. Dette ble særlig aktualisert under Bislett-hendelsen som er nevnt i utvalgets rapport.

Det at man stadig går fra fremskutt lagring til midlertidig bevæpning er i seg selv et moment som kan svekke politiets oppdragsløsning. Mannskapet blir ikke vant til å forholde seg til en modell som skaper trygget i en ellers stresset situasjon. All erfaring tilsier at i skarpe situasjoner som krever bevæpning vil innlært mengdetrening og rutiner kunne ha avgjørende betydning. Dette vanskeliggjøres når det ikke er en modell å forholde seg til. I mai 2023 er det i OPD gitt bevæpningsordre for ulike planlagte oppdrag 15 av 31 dager (f.eks. 1. mai, 17. mai, statsbesøk, konferanse). Det betyr at mannskapene stadig går fra bevæpning til forhåndslagring i løpet av en måned. Det viser også behovet for hyppige midlertidige bevæpninger knyttet til hovedstadsoppdraget.

I etterkant av "22/7" ble det gjort et omfattende evalueringsarbeid knyttet til politiets operative innsats. Ett sentralt punkt i arbeidet var handlingsplikten til politiet. Det presiseres der at polititjenestepersoner må påregne å utføre tiltak som kan sette vedkommende i betydelig fare. Dette utheves fordi politiet i fortsettelsen ble pålagt å jobbe målrettet for at førstelinjen skulle settes bedre i stand til aktivt å stanse gjerningsperson(er). Den plikten gjør seg særlig gjeldende i PLIVO-prosedyren. Her påhviler det førstelinja og da særlig IP4- og IP3-personell et stort ansvar ved at det er de som skal håndtere trusselen. Det er klare forventninger om at politiet skal handle når vi er på stedet uansett hendelse og trussel. OPD er av den oppfatning at handlingsplikten best vil bli ivaretatt ved generell bevæpning.

d. Manglende mulighet for forhåndslagring.

OPD har som hovedstadspoliti spesielle utfordringer med symbolbygninger, større arrangementer og områder hvor det daglig er mange mennesker samlet. En beskyttelse av publikum ved pågående livstruende vold vil best kunne bli ivaretatt ved generell bevæpning. Dette er situasjoner hvor politiet har fotpatruljer og postmannskap som ikke har tilgang til våpen. De har ikke kjøretøy slik at forhåndslagring er mulig. Politiet ønsker større lokal tilstedeværelse og patruljering til fots. De patruljene som da ofte vil være nærmest, enten det er 17. mai eller transportknutepunkter er fotpatruljene. Det at de kan gripe inn bidrar til å best mulig sikre befolkningen mot de truslene vi har sett andre steder i Europa. Alternativet er at våre mannskaper må søke dekning og vente på bistand fra nærmeste bilpatrulje.

e. Erfaringer fra hendelser.

OPD har gjennom årene gjort seg mange erfaringer i forbindelse med oppdrag med behov for bevæpning. I rapporten fremkommer kun "Bislett saken" fra Oslo. Ved gjennomgang av interne erfaringsrapporter til UEH i Oslo fra 2015 til 2023, fremkommer det gode eksempler som belyser svakhetene ved fremskutt lagring. Eksemplene viser dessuten utfordringene som følger av at patruljene i Oslo jevnlig er så nær hendelsene i tid og rom at det å låse frem våpen går ut over responskvaliteten og responstiden. Dette er relevant i forhold til femte avsnitt i punkt 9.3.2.1.5 i rapporten.

- Vår 2015 (bevæpnet): Melding om slåsskamp hvor det ikke ville blitt gitt bevæpning og patruljen i andre etasje hører at en av de involverte har et samuraisverd.

- Høst 2016 (ubevæpnet): Gjerningsmann trekker frem 30 cm kjøkkenkniv ved politibilen og sier han vil drepe noen. Patruljen må bevæpne seg samtidig som mannen er like ved en taxi-kø. Gjerningsmann ble pågrepet og sa han planla å drepe noen den kvelden.
- 2017 (bevæpnet): Melding om slagsmål med mange involverte der patruljen er 20 sekunder unna og ser at en person har en stor kniv som han hugger i en annen. De går rett i aksjon samtidig som ubevæpnet patrulje løper inn i situasjonen. Tjenesteperson slår mannen i hodet med batong og får ham til å gi seg.
- Vinter 2017 (bevæpnet): Melding om innbrudd (ikke hjemmel for bevæpning) der de under søk påtreffer en mann med hevet øks på tre meters avstand som viser seg å ha rusutløst psykose. De kan ta kontroll på ham umiddelbart som følge av bevæpningen.
- Vår 2017 (ubevæpnet): Melding om krangling der patruljene møter en mann med machete og må trekke seg unna. Annen patrulje må bevæpne seg og løse oppdraget.
- Høst 2017 (bevæpnet): Melding om knivstikking ved Nationalteatret der patrulje ved Oslo S kommer først frem fordi de er bevæpnet. Andre patruljer som i praksis er nærmere, står og bevæpner seg. Patruljen iverksetter livreddende førstehjelp og kjører "load and go" slik at liv reddes.
- Sommer 2019 (bevæpnet): Melding om kutt med glassflaske der patruljen er 200 meter fra stedet og kan bruke de få sekundene frem til mental forberedelse.
- Vinter 2020 (ubevæpnet): Melding om utagerende pasient på Ullevål der patruljen ender opp i 2 etasje ovenfor en mann som har skalpell, men som gir seg uten bruk av maktmidler.
- Høst 2021 (ubevæpnet): Melding om å kontrollere person som har banket på en dør. Patruljen ender opp 6 meter fra en mann som truer med en hammer og etter hvert en kniv. Andre patruljer må bevæpne seg og komme for å støtte. Mannen må trues med våpen og etter hvert stanses med ESV.
- Høst 2021 (ubevæpnet): Patruljen blir kontaktet på gaten der en person har sett en mann med pistol som løp og skrek ca. 150 meter unna. Patruljen fikk observasjon på vedkommende og måtte holde observasjon, melde, legge plan og bevæpne seg samtidig. Mannen med pistol kom seg da inn på hospiset like ved. Han ble først pågrepet da han kom ut igjen.
- Sommer 2022 (bevæpnet): Patrulje i sivil panserbil i Grensen får melding om mann med pistol i Storgata ca. 1 minutt unna. De kjøre rett frem og pågripe umiddelbart.
- Vinter 2021 (bevæpnet): Patrulje i Storgata ser slåssing med kniv ved Gunerius ca. 50 meter unna og kjører rett mot gjerningsperson med blålys for å få oppmerksomhet og avbryte knivangrepet. De fornærmede flykter mot politibilen med gjerningspersonen etter. Patruljen laster ut og rekker så vidt å skyte varselskudd som gjør at gjerningspersonen stanser angrepet og gir seg.
- Vinter 2023 (bevæpnet): Melding om mann med kniv like ved der patruljen befinner seg, der gjerningspersonen blir isolert og til slutt gir seg.

f. Generelle betraktninger vedrørende innføring av generell bevæpning.

OPD har i dag velfungerende rutiner når politiet er midlertidig bevæpnet. Det innebærer at patruljer skal anmode om bevæpningsordre, eventuelt at operasjonsleder gir bevæpningsordre ved utlesing av oppdrag. I tillegg registreres væpnede oppdrag, og det pekes ut leder på oppdraget. Dette ivaretar kvalitetskontrollen. OPD kan ikke se at en innføring av generell bevæpning vil endre på dagens vilkår for bevæpning og bruk av skytevåpen. De bestemmelsene vil ligge fast og være like uansett bevæpningsmodell.

OPD viser til utvalgets rapport i forhold til statistikk fra dansk og svensk politi som viser at relativt få blir skutt og drept av politiet i disse landene selv om de er bevæpnet. Statistikken alene sier lite om hvordan bevæpning påvirker politiets maktmiddelbruk, men etter utvalgets syn kan det tas til inntekt for at bevæpning i sammenlignbare land ikke har medført at vesentlig flere blir skutt og drept av politiet enn hva som er tilfellet i Norge med dagens bevæpningsmodell. De periodene norsk politi har vært midlertidig bevæpnet viser samme statistikk som i Sverige og Danmark.

Rapporten fra Maktmiddelutvalget beskriver godt de ulike tidsperiodene hvor politiet har vært midlertidig bevæpnet. Det har vært forholdsvis lange perioder, og når vi legger til at politiet oftere enn før bevæpner seg også når politiet er ubevæpnet, så er OPD av den klare oppfatning at folk flest er vant med å se bevæpnet politi. Dette gjelder spesielt med vår oppdragshyppighet, utfordrende trussel- og konfliktbilde, samt hyppige VIP-oppdrag. OPD støtter derfor flertallets oppfatning om at en innføring av generell bevæpning ikke vil redusere politiets sivile preg eller publikums oppfatning av oss. OPD mener det er god våpenkultur i distriktet, og at lengre perioder med bevæpning har gitt en bedre våpenbehandling. Mannskapene har gjennom midlertidig bevæpning blitt vant til bevæpning og daglige rutiner knyttet til dette.

g. Innføring av elektrosvakvåpen

Når det gjelder innføring av ESV, mener OPD at dette ikke bør ha noen innvirkning på valg av fremtidig bevæpningsmodell. ESV vil være et godt og velkomment supplement, men det vil aldri kunne erstatte skytevåpen som maktmiddel i de skarpeste situasjonene.

OPD har forståelse for mindretallets oppfatning som mener at man først bør høste erfaringer med bruk av ESV, men det vil etter vårt syn være om ESV kan erstatte andre maktmidler enn skytevåpen.

h. Tiltak for å motvirke uønskede sider ved en generell bevæpning.

Norsk politi har en god tradisjon for å kunne løse alvorlige oppdrag ubevæpnet. Det er viktig at man ved en eventuell generell bevæpning sikrer en fortsatt opplæring som viderefører en slik oppdragsløsning. OPD har registrert en ulik tilnærming til oppdrag i land som har permanent bevæpning. OPD vil understreke betydningen av at vår taktikk og tilnærming ikke endres, slik at vi fortsetter å ivareta den nordeuropeiske modellen. Skytevåpen skal forbli det øverste maktmiddelet i pyramiden, og både vår utdanning og vedlikeholdstrening må ha en balanse slik at vi fortsetter å løse de aller fleste oppdragene med en ubevæpnet tilnærming.

Konklusjon.

På bakgrunn av drøftelsen over mener OPD at det bør innføres generell bevæpning. OPD mener det best vil ivareta samfunnsoppdraget både i hverdag og ved alvorlige hendelser. Kortest mulig responstid og best mulig responskvalitet kan ha betydning for å sikre liv og helse.

Dagens bevæpningsrutiner og taktikk bør videreføres selv med generell bevæpning.

Det legges på bakgrunn av erfaringene med midlertidig bevæpning til grunn at generell bevæpning ikke vil rukke ved prinsippet om at politiet skal ha et sivilt preg, og at det ikke vil gå utover politiets kommunikasjon og samarbeid med befolkningen.

Med hilsen

Cecilie Lilaas-Skari
Konstituert politimester

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Kopi:
Brita Cecilie Lilaas-Skari
Henrik Hartmann
Martin Strand

Mottakere
Geir Jonatan Sharabi